

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **PhDr. H. P.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 6. 2016, č. j. MPSV-2016/111040-193/1, a ze dne 27. 6. 2016, č. j. MPSV-2016/123553-193/1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 10. 2017, č. j. 22 A 69/2016 - 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“). Krajský soud vyhověl žalobě, zrušil shora označená rozhodnutí žalovaného a nařídil Úřadu práce České republiky – krajské pobočce v Ostravě (dále jen „povinný subjekt“), aby žalobkyni poskytl ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku anonymizované profesní životopisy tří nejvhodnějších uchazečů (dále jen „dotčené osoby“) s přehledem dosavadní praxe, a to v rozsahu popisných údajů, k výběrovým řízením č. j. UPCR-2016/25501-78099815, č. j. UPCR-2016/23781-78099815, č. j. UPCR-2016/23876-78099815 a č. j. UPCR-2016/25499-78099815 (dále jen „výběrová řízení“).

[2] Žalobkyně dne 2. 5. 2016 požádala povinný subjekt na základě § 4a zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), o poskytnutí informace - anonymizovaných profesních životopisů dotčených osob (bez uvedení jména) - tří nejvhodnějších uchazečů výběrových řízení (č. j. UPCR-2016/23781-78099815 a č. j. UPCR-2016/23876-78099815), s přehledem jejich dosavadní praxe. Následně dne 5. 5. 2016 a dne 12. 5. 2016 požádala o poskytnutí

stejných informací k jiným výběrovým řízením (č. j. UPCR-2016/25501-78099815, a č. j. UPCR-2016/25499-78099815).

[3] Povinný subjekt odmítl žádosti žalobkyně rozhodnutími ze dne 10. 5. 2016, č. j. UPCR-OT-2016/54032, a ze dne 24. 5. 2017, č. j. UPCR-OT-2016/57904, s poukazem na § 8a informačního zákona, § 86 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník"), § 4 písm. a) a § 10 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů"). Uvedl, že nemá souhlas dotčených osob k poskytnutí soukromé písemnosti osobní povahy ani k poskytnutí osobních údajů.

[4] Proti rozhodnutím povinného subjektu podala žalobkyně odvolání, které stěžovatel v záhlaví označenými rozhodnutími zamítl a rozhodnutí povinného subjektu potvrdil. Připomněl, že součástí profesního životopisu je sled zaměstnání a profesních zkušeností včetně jejich časového určení, tento souhrn je nepochybně jedinečný pro danou osobu a je pro ni charakteristický. I dotčené osoby jsou na základě těchto údajů určitelné, a proto lze jejich životopis žalobkyni poskytnout jen s jejich souhlasem. Tím však povinný subjekt nedisponuje.

I. Vymezení věci

[5] Předmětem sporu je otázka, zda stěžovatel má povinnost poskytnout žalobkyni, která nebyla vyhodnocena jako jedna ze tří nejvhodnějších uchazečů o zaměstnání ve výběrových řízeních, anonymizované profesní životopisy dotčených osob s přehledem dosavadní praxe a zda poskytnutí takové informace nezasáhne nepřiměřeně do soukromí dotčených osob.

[6] Krajský soud poukázal na to, že profesní životopis je formulářovým typem písemnosti s pevnou strukturou, který ve stručných bodech uvádí informace o určité fyzické osobě. Typicky se jedná o identifikační a kontaktní údaje [zejména jméno, příjmení, datum narození, adresa bydliště, číslo telefonu, e-mailová adresa, někdy rovněž citlivé údaje ve smyslu § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů - fotografii dané osoby], ale i informace popisné (dosažené vzdělání, dosavadní praxe, znalosti a dovednosti). Žalobkyně požadovala pouze popisné údaje, které jsou s ohledem na formulářový charakter profesních životopisů snadno oddělitelné od ostatních. Životopisy lze proto anonymizovat tak, aby o dotčených osobách nebyly poskytnuty údaje identifikační a kontaktní, případně citlivé (slovy krajského soudu tzv. „anonymizovatelné" informace).

[7] Odmítl argumentaci stěžovatele, že by dotčená osoba byla určitelná jen ze sledu dosaženého vzdělání a zaměstnání. Samotné popisné údaje nemohou vést v daném případě k identifikaci konkrétní fyzické osoby (subjektu údajů), maximálně k určení okruhu (neznámého počtu) fyzických osob charakterizovaných kombinací více znaků (např. osoby, které vystudovaly konkrétní VŠ v přesně určeném období, pracovaly ve firmě XY po určitou dobu, zároveň mají řidičský průkaz a hrají na kytaru). Bylo by nutno vynaložit nepřiměřené množství času a úsilí, pokud by na základě takto rozvržených údajů měla být identifikována konkrétní fyzická osoba.

[8] Popisné údaje v profesních životopisech nelze označit za soukromou písemnost osobní povahy ve smyslu § 86 občanského zákoníku. Cílem profesního životopisu je seznámit případného budoucího zaměstnavatele s nezbytnými informacemi. Pokud dotčená osoba povinnému subjektu životopis poskytla, musela počítat s tím, že opouští její soukromou zónu.

[9] Posuzovaný případ odlišil od skutkové situace, kterou se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 2. 2009, č. j. 9 As 34/2008 - 68, na nějž odkázal žalovaný. V rozsudku soud dospěl k závěru, že osobním údajem může být i číslo mobilního telefonu, což je podle krajského soudu typický údaj kontaktní, směřující ke konkrétní osobě. Navíc se prioritně týkal jiné problematiky (rozlišením mezi pojmy „správce osobních údajů“ versus „zpracovatel“). Nakonec vytknul správním orgánům, že nelze obecně tvrdit, že by právo na soukromí mělo absolutní přednost před právem na informace.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalobkyně

[10] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvod podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu a přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[11] Poukazuje zejména na možnost identifikovat subjekt údajů i z anonymizovaných životopisů, protože dotčené osoby jsou uvedeny v protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů („zákon o státní službě“). Protokol má žalobkyně (stejně jako ostatní účastníci výběrového řízení) k dispozici a měla právo proti němu podat námitky (§ 164 odst. 4 zákona o státní službě). Žalobkyně jako „osoba s rozumem průměrného člověka“, bude-li disponovat jmény dotčených osob, bude schopna propojit si tato jména s údaji v životopisech. Tím dojde k zásahu do soukromí dotčených osob, se kterým nepočítaly. V žádosti o přijetí do služebního poměru totiž byly pouze poučeny o zpracování údajů pro účely výběrového řízení.

[12] Výběrová řízení, kterých se informační žádost týká, jsou upravena ustanoveními zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Podle § 17 odst. 3 a § 38 správního řádu je správní orgán povinen chránit část spisu, k němuž se vztahuje zákonem uložená povinnost mlčenlivosti.

[13] Životopis neopouští „soukromou zónu žadatele“, jak tvrdí krajský soud. To by platilo jen pro úspěšného žadatele o zaměstnání, který byl do služebního poměru přijat. U žadatelů, kteří přijati nejsou, by došlo k neúměrnému zásahu do jejich práva na soukromí, tím spíše, že zde není dán veřejný zájem na zveřejňování či zpřístupňování požadovaných informací.

[14] Nakonec soudu sdělil, že žalobkyně požaduje informace za účelem soudního řízení, které vede s Českou republikou – Úřadem práce České republiky u Okresního soudu v Bruntále (dále jen „okresní soud“) pod sp. zn. 11 C 7/2016. V tomto řízení žalobkyně (coby neúspěšná uchazečka o zaměstnání na Úřadu práce České republiky) nárokuje částku 100 000 Kč za újmu způsobenou diskriminací při uplatňování svého práva na zaměstnání.

V tomto soudním řízení bezúspěšně navrhovala jeho přerušení do doby, kdy jí budou poskytnuty uvedené životopisy.

[15] Žalobkyně označila kasační stížnost za nedůvodnou a ztotožnila se s rozsudkem krajského soudu. Považuje jej za správný, logicky a přesvědčivě odůvodněný. Argumenty stěžovatele označila za umělé, jeho postup je obstrukcí z důvodu probíhajícího civilního sporu, který vede s Českou republikou – Úřadem práce České republiky.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a za stěžovatele jedná osoba s příslušným vysokoškolským vzděláním (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[17] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku, neboť po nezbytném poučení účastníků řízení, předložení spisu a vyjádření žalobkyně ke kasační stížnosti přikročil k samotnému meritornímu posouzení kasační stížnosti.

[18] Kasační stížnost není důvodná.

[19] Stěžovatel uplatňuje kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Předmětem posouzení je právní otázka, zda poskytnutí anonymizovaných životopisů nepřiměřeně (a tedy i nezákonně) zasahuje do práva na soukromí dotčených osob.

[20] Podle § 8a informačního zákona „[i]*nformace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu*. “

[21] Podle § 86 občanského zákoníku „[n]*ikdo nesmí zasáhnout do soukromí jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod. Zejména nelze bez svolení člověka narušit jeho soukromé prostory, sledovat jeho soukromý život nebo pořizovat o tom zvukový nebo obrazový záznam, využívat takové či jiné záznamy pořízené o soukromém životě člověka třetí osobou, nebo takové záznamy o jeho soukromém životě šířit. Ve stejném rozsahu jsou chráněny i soukromé písemnosti osobní povahy*. “

[22] Podle § 11 odst. 2 písm. a) informačního zákona „[p]*ovinný subjekt informaci neposkytne, pokud jde o informaci vzniklou bez použití veřejných prostředků, která byla předána osobou, jíž takovouto povinnost zákon neukládá, pokud nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí*. “

[23] Podle § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů „[s]*ubjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na*

základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. "

[24] Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 „[č]*lánek 17 odst. 1 Listiny zaručuje (obdobně jako článek 10 odst. 1 Úmluvy) právo na přístup k informacím. Ustanovení článku 17 odst. 5 Listiny zavazuje státní orgány a orgány územní samosprávy poskytovat informace o své činnosti „přiměřeným způsobem" s tím, že podmínky a provedení tohoto závazku, resp. jemu odpovídajícího práva, stanoví zákon. Právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu*". V témže nálezu Ústavní soud uvedl, že je „[p]*ři střetu základních práv nutno vycházet z principu, že všechna základní práva jsou rovnocenná. Orgány aplikující relevantní právní úpravu - tj. v posuzovaném případě osoby poskytující informaci, správní orgány a soudy v systému správního soudnictví - musí v každém jednotlivém případě porovnat dotčená základní práva, a posoudit, zda mezi nimi byla dodržena spravedlivá rovnováha*. "

[25] Nejvyšší správní soud řešil v jistém ohledu podobný případ v rozsudku ze dne 25. 3. 2015, č. j. 8 As 12/2015 - 46. V tomto případě se žadatel snažil domoci zpřístupnění informací o dosaženém vzdělání a relevantní praxi určitých veřejných funkcionářů, k čemuž soud uvedl, že *„[v]eřejný zájem na poskytnutí požadovaného typu informací o zaměstnancích veřejné správy převažuje nad zájmem na ochraně soukromí dotčených osob. Zásah do soukromí je pouze omezený a zcela přiměřený. Pokud by se v konkrétním případě ukázalo, že žádost o informace, které by bylo jinak třeba vyhovět, má za cíl poškodit dotčenou osobu, jíž se informace týká (např. ji šikanovat, vydírat, vyprovokovat vůči ní nenávist apod.), bylo by možné předmětné informace odepřít*. " Skutkové odlišnosti od projednávaného případu spočívají v tom, že v judikovaném případě se jednalo o poskytnutí profesních životopisů předsedy, místopředsedů a členů rozkladové komise ÚOHS, nikoli uchazečů ve výběrovém řízení. Navíc žadatel nepožadoval životopisy „anonymizované", ale naopak životopisy včetně uvedení jména, příjmení, roku narození, označení vykonávané funkce, časového období výkonu funkce, nejvyššího dosaženého vzdělání ke dni nástupu do funkce a relevantní odborné praxe. Tyto závěry proto nelze mechanicky vztáhnout na dotčené osoby jako uchazeče ve výběrovém řízení.

[26] Poskytnutí profesních životopisů s osobními údaji dotčených osob a bez jejich souhlasu by bylo nepřiměřeným zásahem do jejich soukromí. V této souvislosti je třeba korigovat také odůvodnění napadeného rozsudku, podle něhož životopisy dotčených osob opustily jejich soukromou sféru, pokud je povinnému subjektu pro účely výběrového řízení poskytly.

[27] Stěžovatel správně poukazuje na to, že dotčené osoby poskytly své životopisy pouze pro účely příslušného výběrového řízení, nestaly se však „věcí veřejnou". Nedošlo ani k tomu, že by implicitně souhlasily s poskytnutím svých životopisů dalším osobám nebo dokonce s jejich zveřejněním.

[28] Povinné subjekty však zpřístupňují, kromě zákonem stanovených výjimek, zásadně všechny informace (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2015,

č. j. 9 As 189/2014 - 37). Podmínky omezení práva na informace upravuje § 12, věta první, informační zákona, který uvádí, že *„[v]šechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon*."

[29] Klíčem k řešení posuzované právní otázky vymezené v odstavci [5] je pojem „anonymizace". Jelikož se jedná o pojem obecný, krajský soud poskytl povinnému subjektu návod, jak při anonymizaci životopisů postupovat. Správně odlišil v životopisech údaje kontaktní a identifikační [jméno, příjmení, datum narození, adresa bydliště, číslo telefonu, e-mailová adresa, někdy obsahuje rovněž citlivé údaje ve smyslu § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů - fotografii dané osoby] a údaje popisné (dosažené vzdělání, dosavadní praxe, znalosti a dovednosti). Uvedl, že žalobkyni mají být poskytnuty jen údaje popisné. Naopak údaje kontaktní a identifikační musí povinný subjekt odstranit.

[30] Soudní ani správní spis neobsahuje životopisy dotčených osob, a proto není soudu známo, jaké konkrétní údaje dotčených osob životopisy obsahují. Z tohoto důvodu nelze kazuisticky určit, jak přesně má být anonymizace povinným subjektem provedena. Obecná pravidla však Nejvyšší správní soud vyložil v předchozích odstavcích. Slovy zákona, povinný subjekt musí zajistit, aby životopisy neobsahovaly žádný z prvků specifických pro fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu dotčených osob [§ 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů].

[31] I popisný údaj sám osobě (tedy bez údaje osobního) by mohl za určitých okolností vést k identifikaci dotčené osoby tím, že by byl ve smyslu zákonné definice osobních údajů [§ 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů] příliš *specifický*. Takovým údajem by mohl být např. zcela unikátní typ vzdělání či pracovní zkušenosti (vzdělání nebo pracovní zkušenost v exotické zemi, znalost neobvyklého jazyka apod.). Jestliže tento údaj nemá obdoby u jiných uchazečů o zaměstnání, bylo by z něho relativně snadné určit identitu dotčené osoby. Ani v této – spíše nepravděpodobné – situaci by však nebylo řešením odepřít poskytnutí informace žalobkyni.

[32] Povinný subjekt musí odstranit jakýkoli údaj, jenž by mohl zjevně vést k identifikaci dotčené osoby. Jinak řečeno, musí zajistit anonymitu dotčených osob. Jistě nelze s určitostí vyloučit, že žalobkyně nad anonymizovanými životopisy bude „hádat", k jaké osobě označené v protokolu lze poskytnutý životopis přiřadit. Pokud však bude životopis důsledně anonymizován, tak takové úvahy zůstanou vždy jen v rovině čirých spekulací.

[33] Závěrem je třeba dodat, že není podstatné, za jakým účelem žalobkyně informace požadovala, což Nejvyšší správní soud opakovaně uvedl ve svých rozhodnutích. Například v rozsudku ze dne 7. 5. 2009, č. j. 1 As 29/2009 – 59, konstatoval následující: *„K působnosti povinného subjektu se tedy vztahují zpravidla všechny informace, které má objektivně k dispozici. Tento závěr logicky plyne ze zásady zákonnosti výkonu veřejné moci. Povinný subjekt je povinen vykonávat svou činnost pouze v mezích a způsoby stanovenými zákonem, a pokud v rámci své činnosti fyzicky disponuje některými informacemi, mělo by to být pouze v důsledku výkonu jeho zákonné působnosti. Žadatel o informaci tak má právo na sdělení všech údajů, s nimiž povinný subjekt pracuje a jejichž poskytnutí není vyloučeno či omezeno podle § 7 - § 11*

zákona o svobodném přístupu k informacím (viz také Korbel, František a kol. 2004. Právo na informace. Komentář. Praha: Linde, s. 108-110; Kužílek, Oldřich – Žantovský, Michael. 2002. Svoboda informací. Svobodný přístup k informacím v právním řádu České republiky. Praha: Linde).“ Faktický účel (v nynější věci důkaz pro civilní řízení vedené proti České republice - Úřadu práce České republiky), pro který žalobkyně informace žádá, nepředstavuje zákonný důvod (§ 7 až § 11 zákona o ochraně osobních údajů), aby povinný subjekt poskytnutí informace odepřel.

IV. Závěr a náklady řízení

[34] S ohledem na nedůvodnost stěžovatelových námitek Nejvyšší správní soud kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1, větou druhou, s. ř. s. zamítl.

[35] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, proti neúspěšnému účastníkovi právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení. Stěžovatel neměl v tomto soudním řízení úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšná žalobkyně nebyla v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem, ani neprokázala, že by jí v řízení vznikly jiné náklady. Náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti jí proto nenáleží.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. prosince 2017

JUDr. Radan Malík
předseda senátu